

Н. Т. АБЫЛАЙХАНОВА

ЖАНУАРЛАР ТЕРІСІНДЕГІ
ЭЛЕКТРОФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ
КӨРСЕТКІШТЕР МЕН ЖҮРЕКТІҢ ЖИЫРЫЛУ
ФУНКЦИЯСЫНЫҢ ХРОНОҚҰРЫЛЫМДЫҚ
ДИНАМИКАСЫН ЭКСПЕРИМЕНТТІК
ГИПОКСИЯ ЖАҒДАЙЫНДА ЗЕРТТЕУ

Монография

Алматы
«Қазак университеті»
2017

ӘОЖ 591.1

КБЖ 28.67

А 16

*Баспаға әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
Ғылыми кеңесі (№3 хаттама, 30.10.2017) және
Редакциялық-баспа кеңесі
(№2 хаттама, 03.11.2017) шешімімен ұсынылған*

Шікір жазғандар:

биология ғылымдарының докторы, профессор М.Қ. Мырзахметова

биология ғылымдарының докторы, профессор З.Ж. Сейдахметова

биология ғылымдарының кандидаты, доцент м.а. З.А. Ипелова

Абылайханова Н.Т.

А 16 Жануарлар терісіндегі электрофизиологиялық көрсеткіштер мен жүректің жиырылу функциясының хроноқұрылымдық динамикасын эксперименттік гипоксия жағдайында зерттеу: монография / Н.Т. Абылайханова. – Алматы: Қазақ университеті, 2017. – 192 б.

ISBN 978-601-04-3068-6

Монографияда жануарлар терісіндегі биоактивті нүктелердің гипоксия әсерінен кейін электрофизиологиялық көрсеткіштері мен электрокардиограммасының тәуліктік және маусымдық динамикаларының хроноқұрылымдық параметрлерінің мәндерінің өзгеріске ұшырайтындығы жөнінде жаңа ғылыми мәліметтерге қол жеткізілді. Ал бұл мәліметтер гипоксия әсерінен кейінгі жануарлардың кардио-респираторлық жүйесінің хроноқұрылымдық көрсеткіштерінің стресс факторларға орнықтылығы, маусымдық өзгерістердің әсер етуімен қатар жануарлар ағзасының хронорезистенттілігінің тұрақтылығына байланыстылығын көрсетеді. Тәуліктік және маусымдық биоырғақтардың барлық хроноқұрылымдық параметрлері ағзаның функционалды күйі жайында ақпарат бере алады.

Ғылыми еңбекті жоғары оқу орындарындағы биология, медицина, физиология саласында қызмет ететін тұлғалар пайдалана алады.

ӘОЖ 591.1

КБЖ 28.67

ISBN 978-601-04-3068-6

© Абылайханова Н.Т. 2017

© Әл-Фараби атындағы ҚазҰУ, 2017

МАЗМҰНЫ

БЕЛГІЛЕР ЖӘНЕ ҚЫСҚАРТУЛАР	3
КІРІСПЕ	4
1. ТІРІ ЖҮЙЕЛЕРДІҢ УАҚЫТАРАЛЫҚ ҚҰРЫЛЫМЫ.....	8
1.1. Биобрғақтылықтар туралы жалпы қағида	8
1.2. Биологиялық активті нүктелер.....	17
1.3. Гипоксияның тірі ағзалар мен жүрек қызметіне әсері	22
2. БАҚЫЛАУ НЫСАНДАРЫ МЕН ЗЕРТТЕУ ӘДІСТЕРІ	
2.1. Бақылау нысандары	37
2.2. Зерттеу әдістері.....	38
2.3. Зерттеу нәтижелеріне математикалық талдау	44
3. ҚАЛЫПТЫ ЖӘНЕ ГИПОКСИЯ ЖАҒДАЙЛАРЫНДАҒЫ ҚОЯНДАРДЫҢ ТЕРІСІНДЕГІ БИОАКТИВТІ НҮКТЕЛЕРДІҢ ЭЛЕКТРОФИЗИОЛОГИЯЛЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІ МЕН ЭЛЕКТРОКАРДИОГРАММАСЫНЫҢ ТӘУЛІКТІК ЖӘНЕ МАУСЫМДЫҚ ДИНАМИКАСЫНЫҢ ХРОНОҚҰРЫЛЫМДЫҚ КӨРСЕТКІШТЕРІНІҢ ӨЗГЕРІСТЕРІН ЗЕРТТЕУ	47
3.1. Қалыпты жағдайдағы қояндардың терісіндегі аурикулярлық биоактивті нүктелердің электрөткізгіштігінің тәуліктік және маусымдық динамикасының хроноқұрылымдық көрсеткіштерінің өзгерістерін зерттеу	47
3.2. Қояндардың терісіндегі аурикулярлық биоактивті нүктелердің электрөткізгіштігінің гипоксиядан кейінгі алынған тәуліктік және маусымдық динамикасының хроноқұрылымдық көрсеткіштерінің өзгерістерін зерттеу.....	70
3.3. Қалыпты жағдайдағы қояндардың терісіндегі аурикулярлық биоактивті нүктелердің температурасының тәуліктік және маусымдық динамикасының хроноқұрылымдық параметрлерінің ерекшеліктерін анықтау	91
3.4. Қояндардың терісіндегі аурикулярлық биоактивті нүктелердің температурасының гипоксиядан кейінгі алынған тәуліктік және маусымдық динамикасының хроноқұрылымдық параметрлерінің ерекшеліктерін анықтау	112
3.5. Қалыпты жағдайдағы қояндардың электрокардиограммасының тәуліктік және маусымдық динамикасын талдау	134
3.6. Гипоксия әсерінен кейінгі қояндардың электрокардиограммасының тәуліктік және маусымдық динамикасын талдау	142
ҚОРЫТЫНДЫ	156
ПАЙДАЛАНЫЛҒАН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ	177

Ғылыми басылым

Абылайханова Нуржанят Татухановна

**Жануарлар терісіндегі электрофизиологиялық
көрсеткіштер мен жүректің жиырылу
функциясының хроноқұрылымдық динамикасын
эксперименттік гипоксия жағдайында зерттеу**

Монография

Шығарушы редакторы *А. Хасанқызы*
Компьютерде беттеген және
мұқабасын безендірген *А. Қалиева*

ИБ №11494

Басуға 28.11.2017 жылы қол қойылды. Пішімі 60x84 1/16.
Көлемі 12,0 б.т. Офсетті қағаз. Сандық басылыс. Тапсырыс №6321.

Таралымы 500 дана. Бағасы келісімді.

Әл-Фараби атындағы Қазақ ұлттық университетінің
«Қазақ университеті» баспа үйі.

050040, Алматы қаласы, әл-Фараби даңғылы, 71.

«Қазақ университеті» баспа үйі баспаханасында басылды.